

Sjóðfélagafundur 11. apríl 2012

Skýrsla rannsóknarnefndar LL

Kristján Örn Sigurðsson

Efnisatriði

- Helstu niðurstöður
- Gjaldmiðlavarnarsamningar
- Víkjandi skuldabréf á Glitni
- Skuldabréf Société Générale
- Samþjöppunaráhætta
- Staða framkvæmdastjórnar
- Fjárfestingarstefna
- Rekstrarkostnaður

Helstu niðurstöður

Sameinaði tafla 10

Yfirlit yfir tap Sameinaða lífeyrissjóðsins af skuldabréfum banka og sparisjóða, skuldabréfum fyrirtækja, innlendum hlutabréfum, erlendum verðbréfum og gjaldmiðlavarnarsamningum í mkr.

	2010	2009	2008	Samtals
Skuldabréf banka og sparisjóða	268	1.873	3.345	5.486
Skuldabréf fyrirtækja	-134	1.324	4.417	5.607
Innlend hlutabréf		174	10.271	10.445
Erlend verðbréf	329	343		672
	463	3.714	18.033	22.210
Gjaldmiðlavarnarsamningar (GVT 175)		3.209		3.209
Samtals tap í mkr.	463	6.923	18.033	25.419

Helstu niðurstöður

Sameinaði tafla 12

Afskriftir hjá bönkum og sparisjóðum vegna skuldabréfa

	2010	2009	2008	Samtals
Glitnir banki hf.	-24	-7	1.517	1.486
BYR sparisjóður	188	536	69	793
SPRON	42	421	292	755
VBS fjárfestingarbanki	179	219	162	560
Landsbanki Íslands hf.	33	143	262	438
Kaupþing banki hf.	-59	-43	539	437
Sparisjóðab. Ís/ Icebank hf.	-92	186	241	335
Straumur Burðarás hf.		119	171	290
Sparisjóðurinn í Keflavík	15	182	66	263
Sparisjóður Myrasýslu	-14	119	24	129
Samtals í mkr.	268	1.875	3.343	5.486

Helstu niðurstöður

Sameinaði tafla 14

Afskriftir fyrirtækjaskuldabréfa

	2010	2009	2008	Samtals
Samson ehf.	160	-146	1.353	1.367
Avion hf./HF Eimskipafél. Ísl.		319	434	753
Atorka Group hf./Jarðboranir hf.	-218	361	586	729
Milestone ehf.	64	75	415	554
Eksta hf.	-10	22	489	501
Nýsir hf.	21	26	331	378
Mosaic Fashions hf.	20	153	172	345
Baugur Group hf.	14	53	160	227
Egta hf.	-4	42	183	221
Bakkavor Group hf.	-303	363	111	171
Latibær ehf.	12	106		118
Teymi hf./Kögun hf.	20	82	12	114
N1 hf./Olíufélagið hf.	86	-77	72	86
365 hf.	4	28	11	43
Hagar hf.		-24	24	0
Skipti hf./Siminn hf.		-64	64	0
Samtals í mkr.	-134	1.324	4.417	5.607

Helstu niðurstöður

Sameinaði tafla 15

Hagn. / (-tap) af inntendum hlutabréfum í mkr.

	Samtals	2009	2008	2007	2006
Hlutfjáreign í byrjun tímabils	42.657	2.864	14.787	15.373	9.633
Keypt hlutabréf	53.405	323	10.951	29.689	12.442
Seld hlutabréf	52.558	230	12.603	31.355	8.370
Hlutfjáreign í lok tímabils	35.807	2.783	2.864	14.787	15.373
Hagn / (-tap)	-7.697	-174	-10.271	1.080	1.668

Ávöxtun og tryggingafræðileg staða

Sameinaði tafla 8

Raunávöxtun	2009	2008	2007	2006	2005
Hrein raunávöxtun	-1,4%	-22,5%	0,0%	11,8%	12,0%
Fimm ára meðalávöxtun	-0,9%	0,7%	7,5%	5,2%	2,3%

Sameinaði tafla 5

Heildarskuldbinding í mkr.	2009	2008	2007	2006	2005
Eignir	165.463	174.006	172.482	103.682	92.470
Skuldbindingar	183.181	200.074	168.320	100.688	95.662
Samtals	-17.718	-26.068	4.162	2.994	-3.192
% af skuldbindingum	-9,7%	-13,0%	2,5%	3,0%	-3,3%

Yfirlit réttindabreytinga

Sameinaði tafla 4

Breytingar á réttindum

Ár	Breyting	
1.7.1997	7,10%	Hækkun áunninna og framtíðarréttinda.
1.1.2000	7,00%	Hækkun stiga sem áunnin voru fyrir 1.1.2000. Lífeyrisgreiðslur hækkðu frá 1.7.2000.
1.9.2004	-3,30%	Lækkun áunninna og framtíðarréttinda.
1.1.2006	7,00%	Hækkun áunninna réttinda í aldursdeild.
1.1.2007	8,00%	Hækkun áunninna réttinda í aldursdeild.
1.1.2008	10,75%	Hækkun áunninna réttinda í aldursdeild. Stiga- og aldursdeild sameinaðar.
1.1.2009	-10,00%	Lækkun réttinda sem áunnin voru fyrir 1.1.2009. Lækkunin tók gildi 1.8.2009.
1.1.2010	-7,00%	Lækkun réttinda sem áunnin voru fyrir 1.1.2010

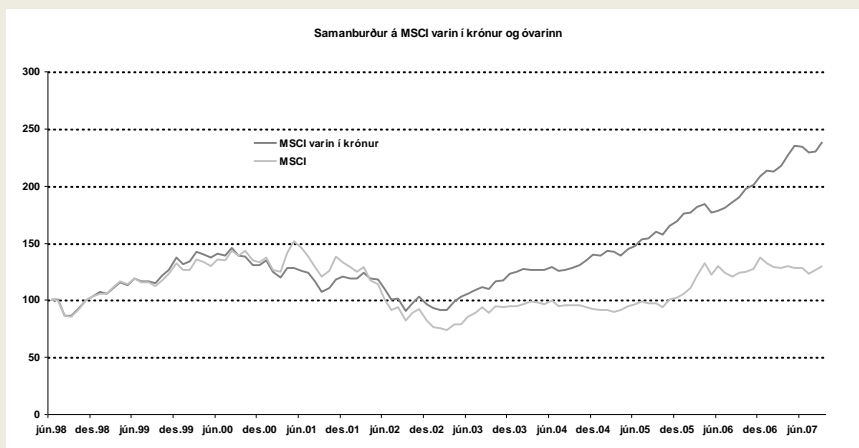
Gjaldmiðlavarnarsamningar

- Við kaup á erlendum verðbréfum eru tveir þættir sem framkalla sveiflur og þar með áhættu, þ.e. gjaldmiðlaþátturinn og verðbreytingar bréfanna í erlendri mynt. Gjaldmiðlasamningar draga úr sveiflum gjaldmiðlaþáttarins.
- Almennt sjónarmið er að þótt lífeyrissjóðir fjárfesti í erlendum verðbréfum eigi þeir að verja gjaldeyrisáhættuna að hluta eða öllu leyti og gera þannig greinarmun á gjaldeyrisáhættu og verðbréfaáhættu. Rökin eru þau að öll skuldbinding sjóðsins sé í íslenskum krónum og því beri að takmarka gjaldeyrisáhættuna.

Hvernig virka gjaldmiðlasamningar?

- Ef krónan styrkist þá lækkar erlendur gjaldeyrir í verði en á sama tíma myndast jákvæð staða á samningum. Þessi jákvæða staða dregst frá lækkun á verði erlendra bréfa í íslenskum krónum í bókhaldi sjóðsins.
- Ef krónan veikist snýst dæmið við og erlendur gjaldeyrir hækkar í verði og neikvæð staða myndast á samningum. Tapið eða neikvæða staðan, dregst því frá hækkun á erlendum bréfum í íslenskum krónum.
- Því má segja að hagnaður eða tap af veikingu krónunnar endurspeglast í hækkun eða lækkun erlendu bréfanna. Hækkun eða lækkun erlendra markaða í erlendri mynt kemur inn í bækur sjóðsins en ekki breyting á gjaldmiðlum.
- Til lengri tíma draga gjaldmiðlavarnar úr verðsveiflum. Ekki er verið að veðja á styrkingu eða veikingu krónunnar.

Forsendur fyrir ákvörðun um gjaldmiðlavarnir

Erlendir lífeyrissjóðir og gjaldmiðlavarnir

Víkjandi skuldabréf á Glitni

- Víkjandi skuldabréf eru fyrir aftan skuldabréf í kröfuröð en framar hlutabréfum og því ekki ólöglegt að fjárfesta í slíkum bréfum
- Glitnir banki seldi víkjandi skuldabréf fyrir 15 milljarða í mars 2008, mest til lífeyrissjóða
- Sameinaði lífeyrissjóðurinn keypti skuldabréf fyrir 300 millj.
- Skuldabréfin báru 8% verðtryggða vexti. Eftir fimm ár átti að breyta skuldabréfunum í hlutabréf á hagstæðu gengi
- Við sölu á skuldabréfunum lágu fyrir upplýsingar sem sýndu sterka eiginfjárstöðu Glitnis
- Nýjasta lánshæfismat Glitnis var frá því í febrúar 2008 og sýndi að lánshæfisfyrirtæki mátu bankann fjárhagslega sterkan
- Sameinaði lífeyrissjóðurinn er aðili að málaferlum lífeyrissjóða gegn Glitni þar sem þess er krafist að krafa vegna víkjandi skuldabréfa í mars 2008 verði samþykkt sem almenn krafa á grundvelli þess að bankinn hafi ekki gefið réttar upplýsingar um fjárhagsstöðu sína. Fáist skuldabréfin viðurkennd sem almenn krafa munu þau nýtast til skuldajöfnunar og endurheimtast að mestu

Skuldabréf Société Générale

- Keypt fyrir 100 millj. ísl. kr. í byrjun árs 2005
- Erlent skuldabréf til tíu ára baktryggt með safni 100 fyrirtækjaskuldabréfa
- Gefið út af Société Générale og skráð í Lúxemborg
- Bréfið með lánshæfiseinkunn “investment grade” af matsfyrirtækinu S&P, þ.e. metið með litla gjaldþrotáhættu
- Útlánaáhættu stýrt af Société Générale Asset Management
- SGAM hefur mjög góðan sögulegan árangur (engin gjaldþrot í söfnum undir stýringu frá upphafi, þ.e. 1998)

Skuldabréf Société G n ral 

- Ávöxtun (8,5% fastir vextir)   evrum

Samþj ppunar h etta

- Krosseignatengsl mikil fyrir hrun
- Hefði m tt skoða betur
- Rannsóknarskýrsla Alþingis
 - S yndi fram   meiri tengsl en við  ttu um okkur  
- Sjóðurinn hefur sett s r  h ttust ringarreglur
 - Meta krosseignatengsl
 - Uppbygging gagnagrunns
 - Innbyggt   tölvukerfi lífeyrissjóðanna

Hlutverk framkvæmdastjórnar

- Framkvæmdastjóri og forstöðumenn rekstrar- og eignasviðs
- Á sér stoð í ferillýsingum og verklagsreglum
- Tóku ákvarðanir sem voru innan fjárfestingarstefnu
- Ekki sérstök fjárhæðarmörk
- Haldnar fundargerðir
- Óskráð hlutabréf og meiri háttar fjárfestingar fóru fyrir stjórn
- Eftir hrun settar sérstakar starfsreglur og fjárhæðarmörk
- Unnið samkvæmt fjárfestingaráætlun

Fjárfestingarstefna

Sameinaði tafla 2

Fjárfestingarstefna Sameinaða lífeyrissjóðsins fyrir árið 2008:

Innlendar eignir og fjárfestingar	Stefna
Eign í íslenskum krónum	55-80%
Eign í erlendri mynt	20-45%
Skipting fjárfestinga:	
Laust fé	0-6%
Skuldabréf	50-75%
Þar af innlent	40-70%
Þar af erlent	0-10%
Hlutabréf	25-50%
Þar af innlent	5-25%
Þar af erlent	20-45%
Skipting skuldabréfa:	
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	15-40%
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	0-10%
Skuldabréf fjármálafyrirtækja	3-20%
Skuldabréf með fasteignatryggingu	5-25%
Skráð markaðsskuldabréf fyrirtækja	0-12%

Fjárfestingartekjur 2005-2009

Ár	Fjárfestingartekjur
2005	10.240 millj. kr
2006	14.356 millj. kr
2007	5.623 millj. kr.
2008	-9.076 millj. kr.
2009	7.178 millj. kr.
Samtals	28.321 millj. kr.

Rekstrarkostnaður

